

Τὰ πηνὰ περιέπτανται λάβρα,
Μαγικοῦ ὡτὰν κάτωκοι κόσμου . . .
Μουρμουρίζει ματαίως ἡ αὔρα,
"Ὅλα μαῦρα — παρίσταντ' ἐμπρός μου.

Μυροδόλα φυτὰ τριγυρίζουν
Τὸ κρυστάλλινον νάμα τῆς κρήνης.
"Ὅλα κύκλω μου μόσχον μυρίζουν
Τὶ ἀξίζουν — ἀπούσης ἐκεῖνης. . .

G. Z.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ ΜΑΡΡΑΣΤ,

*Δήμαρχος Παρισίων, Μέλος τῆς προσωρινῆς
κυβερνήσεως, Πρόεδρος τῆς Ἑθνικῆς συνέλευσεως.*

ΥΠΟ ΔΑΜΑΡΤΙΝΟΥ.

Σήμερον (12 Μαρτίου ἑ. ν.) τὴν ἐνδικαίην ὥραν τῆς πρωίας, ἐκφορὰ ταπεινῇ, τῇ ὁποίᾳ ἤπετο εἰς ἀόμματος ἀδελφός τοῦ ἀποθανόντος, ἦν ὠδήγουν ἄλλοι δακρύνοντες ἀδελφοί, καὶ τὴν ὁποίαν συνώδευσεν χορία φίλων καὶ παλαιῶν συναδελφῶν, ἐξήρχετο, αἶψα τιμῶν ἐπιστήμων, ἐξ οἰκίας πενιχρᾶς ὄψεως, εἰς τὸ δημωδέστερον τμήμα τῶν Παρισίων κειμένης. Ἡ νεκρικὴ αὐτῆ συνοδία μετέβαινεν εἰς τὸν ναόν, ἵνα λάβῃ αὐτοῦ τὴν ὑστάτην εὐχὴν τῆς αἰωνίας ἀναπαύσεως, καὶ ἐκεῖθεν παρευθῆ εἰς τὸ κοιμητήριον ἑνὸς τῶν προαστείων, ὅπου τὸ σῶμα παρεδίδοτο τῇ μητρὶ γῆ, χωρὶς ν' ἀκουσθῇ ἄλλη φωνὴ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, ἢ μόνῃ ἢ φωνῇ τῆς θρησκείας. Ἄλλ' ὅμως ὑπῆρχον ἐκεῖ πολλοί, μιστὰ λογισμῶν ἔχοντες τὰ μέτωπα, ὑπῆρχον ἐκεῖ πολλοὶ εἰς τὰς καρδίας βραχυτάτην συντριβὴν αἰθανόμενοι, εἰς τὰ στήθη των πλημμυροῦντας τοὺς λόγους. Ἐπαινοῦμεν τὴν σιγὴν ταύτην περὶ πραγμάτων φθαρτῶν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς αἰωνιότητος. — Εἶναι εὐφραδестέρα, θρησκευτικώτερα παρὰ τὰς ματαίας ἀγορεύσεις. Ἰπάρχουσι σιγμαὶ καὶ περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν ἀκούεται οὐδ' ὁ κρότος τοῦ τηλεδύλου καθ' ἄλλας δὲ ἀκούεται ὁ ψιθυρὸς καὶ τοῦ ἐλαχίστου στεναγμοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, δι' ἔφιρον τοιοῦτοτρόπως εἰς τὸ σκῆνωμα τοῦ θανάτου, καὶ ὅστις ἐτελεύτησε λησμονημένος σχεδὸν καὶ ἄπαρος, ὥστε νὰ μὴν ἀρήσῃ οὔτε τὸν ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἀγορὰν τοῦ μνήματος ὀβολόν, τὸν ὀβολόν τοῦ Χάρωνος, κατεῖχε πρὸ μικροῦ εἰς χεῖράς του τὴν ἐξουσίαν, τὴν τύχην, τὸν δημόσιον πλοῦτον τῆς Γαλλίας καὶ προέδρευε τῆς κυριαρχοῦ συνέλευσεως τῆς πατρίδος του.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦν ὁ Ἀρμάνδος Μαρρᾶστι.

Παρευριστόμεθα εἰς τὴν ταφὴν του, διότι ἀνανδρον μὲν τὸ ἐγκαταλείπειν τὴν δυπραγίαν, ἀλλὰ πλεον ἀνδρον τὸ ἀποχωρεῖν τοῦ μνήματος. Τὸ αἰσθημα τοῦτο μὰς ἐμπνέει, γράφοντας, ἐνδιδόματι οἰκογενεῖας τεθλιμμένης, τὸν βραχὺν τοῦτον ἐπιτάφιον ἑνὸς συναδελφοῦ. . . Αἱ ἐριδες ἐκλείπουσι τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ. Εἰς τοὺς πολέμους τοὺς περὶ τὴν ἡμέραν, ὡς καὶ τοὺς ἄλλους, ὑπάρχει ἐκκαχεῖρία μετα-

ζῶ τῶν στρατοπέδων ἵνα κηρευθῶσιν οἱ νεκροί. Ἄς ἐξελείψωμεν ἐν ὑμῖν τὸν ἀνθρώπον τὸν πολιτικόν, καὶ μόνος ὁ ἄνθρωπος τῆς συγκινήσεως ἄς λαλήσῃ. Τὸ φέρετρον εἶναι βῆμα κακόν, ἵνα ὁμιλῇ τις εἰς τοὺς ἐκθρόνους περὶ τῶν παθῶν των, τῶν δοξασιῶν των, καὶ ὅπου λήγουσι καὶ πάθῃ καὶ δοξασίαι ἀνθρώπων, καὶ ὅπου ὁ λόγος προφερόμενος ἐνταῦθα, θέλει ἀντηχῆται ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τῆς αἰωνιότητος. Ὁ θάνατος ἐξαλείφει, ὁ θάνατος δικαιοῦς, ὁ θάνατος συνδέει πράξωμεν ὡς αὐτὸν, καὶ μὴ κρίνωμεν. Ὁ πρόσκαιρος θνητὸς εἶναι ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ του, δικαιοτέρου, ἡμῶν πλεον εὐσπλαγγχου.

Ὁ Ἀρμάν Μαρρᾶστι κατήγετο ἐκ τινος τῶν οἰκογενειῶν ἐκείνων, ὧν ἡ ἀρχαιότης καθίστησι τὴν εὐγένειαν εἰς τὰς μεσημβρινὰς ἡμῶν ἐπαρχίας. Ἡ μήτηρ του, ἥτις ἐπιζῆ εἰσέει, ἵνα τὸν θρησῆ, ἦτο, λέγουσιν, ἐξ ἐκείνων τῶν γυναικῶν, τῶν ὑπερόχων τὴν φύσιν, τὸ αἰσθημα, καὶ τὴν ἀνατροφήν, αἰτινες πλάττουσι τοὺς υἱεῖς των κατ' ἰδίαν εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν. Αὐτὸς οὗτος ὁ υἱὸς πεπραικτισμένος θαψιλῶς μὲ εὐφυῖαν, φαντασίαν καὶ μνημονικόν, μὲ προαίσθητιν φιλολογικὴν, μὲ προδιάθεσιν εἰς τὸν παῖδον λόγον, τὴν ποιήτιν, τὴν μουσικὴν, ἔλαβε τὴν πρώτην ἀγωγὴν του παρ' ἐκκλησιαστικοῦ τινος διδασκάλου, ὅστις διορισθεὶς Γυμνασιάρχης εἰς Ὀρθεζ, ἔφερε μεθ' ἐαυτοῦ τὸν μαθητὴν του.

Δεκκαετικῆ δὲ ὄντα, ἐνεπιτεύθη εἰς τὸν παῖδα τοῦτον τὴν καθηγεσίαν τῆς ῥητορικῆς.

Ἡ πρώϊμος εὐφυῖα του παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λαμάρκου, βουλευτοῦ τότε τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς, ὅστις προέτρεψε τὸν νέον καθηγητὴν νὰ ἐκλέξῃ στάδιον του τοὺς Πικρισίους. Ἡ συμβουλή αὐτῆ ἀπεφάτισε, φανίνεται, περὶ τῶν πολιτικῶν τυχῶν τοῦ νέου. Διωρίσθη καθηγητῆς, ἀλλὰ τολμηροὶ τινες λόγους οὐς ἐπρόφερον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Μικουέλ, τὸν ἀπέκλεισαν τοῦ σταδίου του. Τότε ὤρμησεν ἐμπλεος μένους καὶ τὴν πνευποπλίξω φέρων τοῦ λογίου εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, ὅπερ ἦν αὐτόχημα καὶ σφάλμα, ἐξ οὗ, καθ' ἡμᾶς, ἐπήγαγεν νέα σφάλματα καὶ νέα ἀτυχήματα.

Ἡ ἐφημεριδογραφία εἶναι τὸ τεχνητὸν ἀνοσομεῖον τῆς δόξης, ὠριμάζει αὐτὴν εἰς ὀλίγας ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τὴν φθείρει ἐν τάχει. Ἡ ἐφημερίς ἔχει τὰ ἄτοπα τοῦ βήματος, ποιεῖ μίγαν κρότον, ἀλλ' εἶναι ὁ κρότος τῆς ἡμέρας· ἡ ἐπιτέρα σθένουσιν αὐτὸ, ἢ δὲ νύξ τὸν διασκιδάξει. Ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν ἐξαιρέσεων, τοῦ ἐφημεριδογράφου καὶ τοῦ ῥήτορος μένει μόνον τὸ ὄνομα, καὶ οὐδὲν ἄλλο πονήματα.

Καὶ ἄλλο ἄτοπον ἔχει ἡ ἐφημεριδογραφία. Περιστερέεται εἰς τὰ προσωπικά, πληγόνει τὴν καρδίαν, προσηκροῦει κατὰ τῶν δοξασιῶν. Ἐχει ἀνάγκην ἐντυπώσεως, ἀποτελέσματος· καὶ ζητεῖ ταῦτα εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ὀργὴν, εἰς τὴν ὕβριν, εἰς τὸν φονικὸν σαρκασμόν, ὅπως διεγείρῃ τὴν περιέργειαν, ὅπως πληγώτῃ θανασιμῶς τὸ ἀντίπαλον κόμμα, ὅπως ὑπηρετήσῃ τὸ ἴδιον. Οὕτως ἐπρατε καὶ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀθήναις. Οὕτω καὶ ὁ Μαρρᾶς εἰς Πικρισίους. Ἄλλ' ὁ Μαρρᾶς εἶχε φύσιν ἀνωτέρην τῆς

τοῦ Ἀριστοφάνους. Αἱ εἰρωνεῖαι τοῦ εἶναι εὐφραεῖς, ἀλλ' ὄχι καὶ κακίας γεννήματα, ἦσαν τὰ παύγια τῆς τοῦ πνεύματος τοῦ γονιμότητος. Οἱ χλευασμοὶ τοῦ ἦσαν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ αἰ μεταμέλειαι τοῦ ἀπόβροια τῆς ψυχῆς του. Ἡμεῖς αὐτοὶ πολλάκις ἐτοξεύθημεν ὑπ' αὐτοῦ, χωρὶς ποτὲ νὰ μνησικακῶμεν. Ἡ ἀγαθότης του ἐπιμῶρει αὐτὸν ἀρκούντως διὰ τὸ πολὺ πνευμά του.

Ἐγραψεν εἰς τὸ Βῆμα, ἐφημερίδα ὁμοιάζουσαν πολὺ μὲ λίβελλον πολιτικόν (pamphlet). Ἀπέτιτε τὴν ἐφημεριδογραφικὴν ταύτην παρεκτροπὴν εἰς τὰς φυλακάς. Ἀπέδρα δὲ, χρησάμενος τῆς τόλμης καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος δεσμίῳ, καθ' οὗ ἀνίσχυρα τὰ τῆς εἰρηκτικῆς κλιθρα. Κατέφυγεν ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου ἐνομφεῦθη καὶ ἀνέμενε τὴν ἀμνηστειάν· θανόντος δὲ τοῦ Ἀρμάν Καρρὲλ, τοῦ γάλλου τούτου Ἰουνίου (Junius), ἀνεδέχθη αὐτὸς τὴν σύνταξιν τῆς Ἑθρικῆς. Εἶναι γνωστὸν τίνα μορφήν ἔλαβεν ἡ ἐφημερίς αὕτη εἰς τὰς χεῖράς του. Ἐγένειν ἐπιούσιον ἀριστούργημα εἰρωνεῖαι, σαρκασμῶν, εἰκόνων κοινοβουλευτικῶν, ὀρθοτήτων καὶ ἀδικιῶν πολιτικῶν, μεσιῶν συνεχῶς ἀτιτικισμοῦ, ἐνίοτε δὲ ἰδῶν ἀνδρός πολιτικοῦ. Δυστυχῶς, τὸ ἀριστούργημα τοῦτο εἶ·αι εἰς φύλλα, — ζητήσετέ τε ἀπὸ τοὺς ἀνέμους.

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1848 ἐξερράγη, καταλαθούσα αὐτὸν αἰρνιδίως, ὡς πάντας. Εἰπώμεν ἐνταῦθα μίαν ἀλήθειαν, ἣν οὐδεὶς ἐπὶ γῆς γινώσκει κάλλιον ἡμῶν. Ἡ ἐπανάστασις αὕτη μετὰ τῆς ὁποίας πόσον συνεχῶς ἐπαίξει, ἐνότω ἦτον ἀπλοῦν παίγιον τοῦ πνεύματος του καὶ τῆς μεριδος του, ἄλλα ἀφάνη ἐπικειμένη, σπουδαία, κατέναντι αὐτοῦ, τὸν ὑπέβαλεν εἰς σκέψεις, εἰς ἀνηυχίαν. Ἡρώτησεν ἑκὺτὸν ὄχι ἐὰν ἦτο δημοκράτης αὐτὸς, ἀλλ' αἰ ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἦτο τι; Ἐὰν ὁ ὄχλος εἶχε τὴν πρέπουσαν ἀτυκὴν ἀγωγὴν, αἰ εἶχε φῶτα, σταθερότητα, μετριοπάθειαν ἔπως εἰσέλθῃ διὰ μιᾶς εἰς τὴν δημοκρατίαν· ἐὰν δὲν ἦτο δυνατὴ ἀναβολή τις, μέτος τις ὅρος τοῦ νὰ μὲνῃ ἡ ἀνυπόμονος καὶ πρόωρος, κατ' αὐτὸν, δημοκρατία στιγμικίως μετέωρος μεταξὺ τῆς τελευταίας μοναρχικῆς βραβμίδος καὶ τῆς πρώτης βραβμίδος τῆς δημοκρατίας; . . .

Ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον καιρός· ἡ ἐπανάστασις ἔκρουε τὰς θύρας τοῦ κοινοβουλίου, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν δημοκρατίαν, ὁ θρόνος ἦτο κενός διὰ τῆς φυγῆς τοῦ βασιλέως, αἱ Βουλαὶ εἶχον βιασθῆ, τὰ ὄπλα εἰς συμπλέγματα ἐτέθησαν ἐπὶ τῶν δημοσίων πλατειῶν. Ὅποιαδήποτε σύμβαστι δὲν ἔδυνάτο πλέον νὰ ἦναι εἰμὴ στιγμιαία τις ἀναστολὴ τῆς μάχης, ἡ ἡθελεν ἐπακολούθητι αἱματοδοστέρα κατατροφῆ, πάλῃ ἐμφύλιος ἐντὸς τῆς ἀρχῆς μεταξὺ τῶν ἀτελῶν ἱκανοποιηθέντων νικητῶν καὶ τῶν ἀποδυσπειούτων νενηκημένων. Ἐν μόνον μέτος εἰλικρινές, ἀκέραιον ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὴν κοινωνίαν — ἡ δημοκρατία. Ἀπειδείξαν τοῦτο εἰς τὸν Μαρξῆς, καὶ καταπεισθεῖς, εἰσῆλθε μέλος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄς οὐρώμεν τὸ κάλυμμα ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως ταύτης τῆς προσωρινῆς. Πρὸ τεσσάρων ἡδῆ ἐτῶν ἀ-

νήκει εἰς τὴν συζήτησιν, εἰς τὰς δικαίας ἢ ἀδικίας κατηγορίας, εἰς τὴν ἐλευθέρην ἐπίκρισιν. Ἐὰν ἀναμένη αὕτην ἡμέρα δικαιοσύνης, ἀμεροληψίας, συγκρατήσεως ἡ δόξης, θέλει εὐρεῖ αὐτὴν ἐκεῖ ὅπου ὑπάγει νὰ τὴν ζητήτῃ καὶ ὁ Μαρξῆς, — εἰς τὸν τάφον. Μόνον δὲ, ἐπειδὴ πᾶτα δικη χρῆζει μαρτυρίας, ἀποδώσωμεν τὴν ἡμετέραν, ἐνότω εἰμῖθα ἐν τοῖς ζῶσιν, εἰς τὴν κόριν τοῦ δυστυχῆς τούτου συκοφαντηθέντος.

Ὁ Μαρξῆς ἔμεινε πρὸς στιγμὴν ἔξω τῶν κοινῶν πραγμάτων, μετὰ τὴν συγκλήσιν τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως. Εἰσῆλθε δὲ πάλιν εἰς αὐτὰ, μετὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου, ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν Παρισίων. Ἀλλ' ἄλλα ἡ Συντακτικὴ ἐνίσχυθη, ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀγωμοσύνην τοῦ κοινοῦ. Ἐνεκρτέρησε, καὶ περιεκλείσθη ἐν αὐτῇ ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀπὸ τῆς ἀνθρωπότητος ἀνθρώπινα μόνον προσδοκᾷ. Περιεβλήθη δὲ τὴν λήθην καὶ ἀφάνειάν του, ὡς περιβόλαιόν τι ἱστορικόν, ἀρμόζον εἰς τοὺς νυνικημένους καὶ τὸ ὅποιον ἀπεκδύμεθα ἵνα φορίσωμεν πλέον τὴν νεκρικὴν σινδόνην. Ἡ πενία τοῦ ἐμαρτύρει περὶ τῆς συνειδητέως του· ἀλλὰ δὲν ἐπεδείκνυσεν αὐτὴν, ὡς ὁ Κυνικός τὸν τριβωνά του, ὅταν ἐξέλεγε τὸν τύρον τοῦ Πλάτωνος « ἐτέρω γε τύρω ». Ἐκρυπτε αὐτὴν καὶ τὴν καταπολέμει διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως. Ἀπέδωκεν τὸν θάνατον αὐτοῦ εἰς τὴν θλίψιν φιλοδοξίας ἐκπεσούσης. Καὶ τοῦτο συκοφαντία. Ἡ καρδία του ἦν τεθραυσμένη πρὶν τῆς ὑψώσεως καὶ τῆς πτώσεως του. Ἡ ἀτυχία ἤρμοζεν εἰς τὸν χαρακτῆρά του. Ἡγάπη τὴν μόνωσιν καὶ τὴν ἀσχολίαν. Ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ, ὡς εἰς τὸ παιδίον, φαιδρόν τι ἦλος, ἀτιπύζομενον μετὰ τὴν δυστυχίαν, καὶ ὡς εἰς τὸν γέροντα, ἔμφρον τι ὅπερ ἐλπίζει εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς αἰωνιοτήτος. Ἡσθάνετο ἐρχομένην τὴν νύκτα πρὶν τῆς ἑσπέρας του, καὶ προσωπειότο τὸν τάφον διὰ τῆς μινώσεως καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως αὐτῆς τῶν φίλων του.

Ἐπιταριζάμεν αὐτὸν πρὸ μικροῦ ἐν μέτω λαοῦ κατανευγμένου καὶ εὐλαβοῦς.

Ἡ στάσις αὕτη τῶν θιατῶν ἐνώπιον ἐνός φερέρου, ἐξαγοράζει πολλὰς ἀδικίας, πολλὰς κευρότητας τῆς κοινῆς γνώμης. Ἡ Γαλλία ἔχει ἀθλίους ἐνικατοὺς καὶ ὠρτίας στιγμάς. Εἶναι μὲν κόνις ἐνίοτε, ἀλλ' ἡ κόνις αὕτη οὐδέποτε εἶναι βόρβορος!

Ἀναπαυθῆτω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, παρηγορηθῆτω ἡ οἰκογένειά του, ἡ δὲ πῆξις μνησθῆτω αὐτοῦ! Ἀφίτητι τὸ μόνον πρᾶγμα ὅπερ δέδοται· εἰς τὴν πολυχρονιωτέραν ζωὴν νὰ οἰκοδομητῇ, — εἰ ὁμοια. Τοῦτο συνεδέθη τυχηῶς εἰς χρόνον βραχύν, ἀλλ' εἰς μεγάλα πράγματα, καὶ ἐξ ὧν τῶν μεγάλων τούτων πραγμάτων ἔπραξεν οἷος ἴσως τὸ δυσχερέστερον, ἡγγισεν εἰς μίαν ἐπανάστασιν, χωρὶς νὰ κηλιδῶγη αὐτὸν οὐδὲ μία βραβμὴ αἵματος, οὐδὲ ἓν λάφυρον, οὐδὲ ἓν δάκρυ!

Ἐν τούτοις ἀποθῆσκει ἐκπτώσις, λέγετε. Εἶναι ἀληθές. Ἐπίστευσεν εἰς Θεὸν καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὸν

λαόν. Ὁ λαὸς ἠπάτησεν αὐτόν, ὁ Θεὸς δὲν θέλει τὸν ἀπατήσῃ. Διηθώμεν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς σου.

K. Π.

ΟΜΗΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΕΙΣ ΤΑΙΤΙΟΝ.

— 0 —

Ὅτε κατὰ τὸ 1844 συνέβησαν εἰς Ταῖτιον τὰ Πριτζάρια καὶ ἡ κατὰ τῆς Γαλλικῆς προστασίας (Protectorat) ἀποστασία, συνέλευσις ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς νήσου συνήλθεν ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ Γάλλου ναυάρχου Βρυάτ, ἵνα διασκεφθῇ περὶ τοῦ πρακτείου.

Αἱ ἐφημερίδες τοῦ ἔτους ἐκείνου μᾶς διέσωσαν τὴν συνεδρίασιν ταύτην, παριστώσαν ὡς τῶς δημοτικόν τι διὰ τὰς ἑμιλίαις τῶν πολεμιστῶν ῥητόρων, τὴν φρόνησιν τῶν γερόντων καὶ τὸ μένος τῶν νεανιῶν, ἐπειδὴ δὲ εἰκονίζει καὶ τὰ ἤθη τοῦ Ταῖτίου, τὴν διηγούμεθα καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα εἰς συμπλήρωσιν τῶν ὅσα ἡ *Εὐτέρη* ἔγραψεν ἄλλοτε περὶ τῆς νήσου ταύτης.

α Τὴν 1ην Μαΐου (1844), περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν τῆς πρωίας, ἅπαντες εἰ ἀρχηγοί, σκοπὸν ἔχοντες μόνον νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν Κ. διοικητὴν, διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς πρώτης Μαΐου, συνήλθον εἰς τὸ μέγαρόν του. Μετὰ τὰς παρουσιάσεις, ἤρχισαν νὰ συνομιλοῦν περὶ διαφόρων ὑποθέσεων τοῦ Ταῖτίου. Ὁ Κ. Διοικητὴς τοὺς ὑπεχρέωσε τότε νὰ συζητήσωσι περὶ τῶν μέσων, ὅσα ἐνόμιζον πρόσφορα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας.

α Ἡ συνεδρίασις ἤρχισε πάραυτα διὰ τοῦ διορισμοῦ τριῶν ῥητόρων τῆς κυβερνήσεως, αἰόμενων ἐπιφορτισμένων νὰ ἑμιλῶσι ἐν ὀνόματι τῆς κυβερνήσεως εἰς πᾶσαν σπουδαίαν ὑπόθεσιν.

α *Μαρέ*, ῥήτωρ τοῦ Ταπέτι, ἔλαβεν ἀκολούθως τὸν λόγον. Μὲ φωνὴν ἐπίσημον περιέγραψε τὰ δεινὰ, τὰ βασανίζοντα τὸ Τοῖτί· ὡς ἐκ τῶν ἐμποδίων, τὰ ὅποια τινές, ἀπαιτῶμενοι ἐκ τῶν ὑποσχέσεων τῶν Ἄγγλων, ἐπιφέρουσιν, ἀποποιούμενοι ἢ ἀναγνωρίζουσι τὴν γαλλικὴν κυβερνήσιν. Τί τὸ πρακτεῖον; Εἰς ἀπάντησιν, ἀνέγνωσεν ἔγγραφον ἐκθέτον ὅλην τὴν διαγωγὴν τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως ἀπὸ τῆς καθιδρύσεώς της, προσφέρων ἐν ταυτῷ ἐπὶ τῇ περιστάσει τῆς ἑορτῆς τοῦ Βασιλείου Φιλίππου, ἀμνηστία ἐντελῆ εἰς τοὺς ἐπαναστάτας, ὅσοι ἤθελον καταθέσει τὰ ὄπλα.

α Εἷς ἀρχηγὸς τοῦ Μορεᾶ, ὀνομαζόμενος *Πέης*, ἀποκρίνεται πρῶτος εἰς τὸν *Μαρέ*. Κατηγορεῖ τῆς κυβερνήσεως τὴν φιλανθρωπίαν, ἰσχυρίζόμενος ὅτι ἐὰν ἠκολούθουν τὰ ἔθιμα τοῦ Ταῖτίου, δηλαδὴ ἐὰν κατεδίωκοντο εἰ ἐχθροὶ καὶ ἐξολοθρεύοντο αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία των, ἡ εἰρήνη ἤθελον ἐπικρατεῖ τὴν σήμερον.

α *Οὐτόμης*, γέρον συνετὸς, ἀποδοκιμαζει τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Πέης καὶ ἐπαινεῖ τὴν διαγωγὴν τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, τῆς ὅποιας θυμιάζει τὴν σύνοσιν. Διότι εἶπεν, ἐν πνεύματι εἰρήνης πρέπει νὰ ἑμιλῶμεν.

α *Μάλισια*, ἀναφανεῖ ὁ *Τάτι*, ἀρχηγὸς τοῦ Πα-

καῶ, εὐρισκόμεθα ἐνταῦθα διὰ τὰ σκεφθόμενα περὶ τοῦ πῶς νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ μὲ τοὺς λόγους μόνον θὰ τὴν ἀποκαταστήσωμεν; ἐσκέφθη ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ πιστεύω ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ περιμείνῃ ἀπὸ ἡμᾶς ἔργα. Ὅσον δὲ ἐμὲ, ἐγὼ οἶμαι εἰδοποιῶ ὅτι, ἂν καὶ ὀλίγοιτο εἰς Πακαῶ, εἰμῶτα ἔτοιμοι νὰ τὴν προστατεύσωμεν διὰ τῶν χειρῶν μας.

α « Ὁ λόγος σου *Τάτι*, δὲν εἶναι οὔτε δίκαιος οὐδὲ ἀρμόδιος, ἐπαναλαμβάνει ὁ *Ἰγνηαῖος Οὐτόμης*. Σὺ θέλεις τὸν πόλεμον, ἐνῶ ἡμεῖς ζητῶμεν τὴν εἰρήνην. Προτείνω νὰ στείλωμεν πρέσβεις εἰρήνης εἰς τοὺς ἐπαναστάτας, τοὺς στρατοπεδεύοντας εἰς *Μαχίαν*.

α *Χιτότης*, ἀνὴρ ἐπισημότετος, εἰς τὸν τόπον τοῦ ὅποιου ὁ λόγος εἶναι βραχὺς καὶ ὀρθοτικὸς, ἐγείρομενος.

α Πρέσβεις εἰρήνης! ἀλλὰ πρὸς τί; εἶπεν. Ἡ αἰτία τοῦ πολέμου δὲν ὑπάρχει εἰς *Μαχίαν*, ὅτι παρχει ἐνταῦθα! ἀνακράζει δεικνύων διὰ τοῦ δακτύλου τὸν ἀγγλικὸν *κέτχον* (α), ὅπου εὐρίσκεται ἡ βασιλισσα. Ἐρυνήσατε τὸ αἶτιον καὶ ἀκολουθήσατε σκέπτεσθε. »

ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΑΙΤΙΝΟΣ.

α Ἡ συνέλευσις ἀπεράσισεν ἐν τούτοις, μετὰ πολύωρον συζήτησιν περὶ τῆς ἀληθοῦς αἰτίας τοῦ πολέμου, νὰ σταλῶσι πρέσβεις εἰρήνης εἰς τοὺς μεταναστάτας. Μετὰ δὲ τὴν ἀναγόμενισιν τῶν ἀποσταλμένων, ἡ συνεδρίασις διελύθη μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἢ ἀναχωρήσωσιν οὗτοι διὰ τὸ πεδῖον τῆς *Μαχίνας*.

(α) *Ketch*, πλοῖον Ἄγγλικόν, τοῦ ὅποιου ἡ πρῶτη μνη εἶναι τετραγώνος.